

Factsheet voor verantwoordelijken
Openbare Orde en Veiligheid

Impact nieuw stelsel 'Beveiligen van personen' op lokaal gezag

Juli 2025

Deze factsheet voor burgemeesters en adviseurs openbare orde en veiligheid geeft toelichting op de werking van het nieuwe stelsel Beveiligen van personen, de inrichting van het gezag, informatieverstrekking vanuit de NCTV en de wijze van samenwerking. De factsheet is gebaseerd op de uitkomsten van de bespreking in het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie (LOVP) van 16 april 2025.

Stelsel Beveiligen van personen

Na de moorden op de broer, advocaat en vertrouwenspersoon van de kroongetuige in het Marengo-proces, heeft de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) onderzocht welke lessen kunnen worden getrokken uit de beveiligingssituaties van deze drie personen. De conclusies uit dit rapport hebben geleid tot de inrichting van een nieuw stelsel: het stelsel Beveiligen van personen.

Het doel van het nieuwe stelsel Beveiligen van personen is weerstand bieden tegen een ernstige dreiging tegen het leven gericht. Het gaat hier om personen die bedreigd worden door een van de dreigingsfenomenen die de democratische rechtsstaat en samenleving raken. Dit zijn georganiseerde ondermijnende criminaliteit, terrorisme, statelijke actoren en geradicaliseerde eenlingen. Naast deze groep valt de zogenoemde limitatieve lijst ook onder het nieuwe stelsel. Dit is nu ook al het geval.

De werking van de limitatieve lijst wordt toegelicht in de [circulaire bewaken en beveiligen](#). De limitatieve lijst bestaat uit een beperkte groep personen, objecten en diensten, waarbij door een eventuele

dreiging de nationale of internationale democratische rechtsorde wordt geschaad en/of de veiligheid van de Staat in het geding is. Personen die op deze lijst staan bekleden over het algemeen een bijzondere publieke, maatschappelijke of bestuurlijke functie, zoals leden van het koninklijk huis en buitenlandse staatshoofden op officieel bezoek in Nederland.

Inrichting gezag

Gezag over de beveiliging van personen in het nieuwe stelsel

In de Politiewet (art. 42 lid 1, onder c en 43 lid 2) staat dat de minister van JenV, namens deze de NCTV, het gezag is over de landelijke eenheden (Eenheid landelijke expertise en operaties en Eenheid landelijke opsporing en interventies) van de politie wanneer zij taken uitvoeren voor de beveiliging van personen in het rijksofgebied. Er was bij stelselpartners onduidelijkheid over wie het gezag heeft als regionale eenheden taken uitvoeren voor deze beveiliging, bij voorbeeld rijdend toezicht.

Besluit: In het LOVP van 12 februari 2025 is door DG Politie en Veiligheid aangegeven dat taakuitvoering voor het stelsel door regionale eenheden in juridische zin wordt geduid als bijstand aan de landelijke eenheden. Het is niet de bedoeling om te gaan werken met bijstandsaanvragen, maar om te verhelderen dat deze werkzaamheden dus ook onder gezag van de NCTV vallen. In de wetsaanpassing wordt dit duidelijker vastgelegd. Wanneer de Koninklijke Marechaussee (KMar) assistentie verleent aan de politie voor de beveiliging van personen in het stelsel gebeurt dat

ook onder gezag van de NCTV. Onder de zorg voor de te beschermen persoon (TBP) vallen ook diens kerngezin, woning en werkplek, uitsluitend met het oog op het waken over de veiligheid van deze persoon.

Gezag over de beveiliging van personen binnen lokale domein

De Hoofdofficier van Justitie behoudt het gezag over de politie bij de veiligheid van personen buiten het stelsel, dus in het lokale domein. Voor het merendeel van de bedreigde personen geldt dat de dreiging niet uit één van de eerder genoemde dreigingsfenomenen komt en/of niet dermate hoog is (tegen het leven gericht) dat ze in het nieuwe stelsel worden opgenomen. In die situaties blijft het gezag bij de Hoofdofficier van Justitie en geldt de reguliere (lokale) samenwerking en afstemming tussen OM, politie en de burgemeester, bijvoorbeeld via de driehoek.

Gezag over de beveiliging van objecten diensten verandert niet

De burgemeester en de officier van justitie behouden ieder het gezag over de politie (en de KMar in assistentie) bij het bewaken en beveiligen van objecten en diensten die niet op de limitatieve lijst staan.

Ook het gezag over de politie/KMar rond objecten op de limitatieve lijst verandert niet ten opzichte van het huidige stelsel. Een beperkt aantal van deze nationale objecten wordt, conform de Politiewet (art. 4), beveiligd door de KMar onder gezag van de NCTV. Het betreft de ambtswoning van de Minister-President, de koninklijke paleizen en woonhuizen van de leden van het Koninklijk Huis en de Nederlandse Bank (DNB).

Dat betekent dat ook de beveiliging van andere nationale objecten en diensten op de limitatieve lijst door de politie (en KMar in assistentie) onder gezag van de burgemeester blijft in het kader van de handhaving van de openbare orde. De officier van Justitie blijft het gezag over de beveiliging van deze objecten en diensten als dit nodig is voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde (Politiewet art. 16).

Informatieverstrekking, afstemming en samenwerking

De minister van Justitie en Veiligheid (namens deze NCTV), de Hoofdofficier van Justitie en de burgemeester hebben ieder een rol in de veiligheid van een te beveiligen persoon (TBP). De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid (OOV) en heeft daarvoor tijdige en volledige informatie nodig.

In het nieuwe stelsel gaan meer TBP's over van het lokale domein naar het nieuwe stelsel dan nu de situatie is. De burgemeesters in het LOVP hebben aandacht gevraagd voor de informatievoorziening vanuit de NCTV naar burgemeesters. Om een goede invulling aan deze behoefte te geven, is een aantal afspraken gemaakt zoals hieronder omschreven.

AVG

De NCTV streeft een proactieve, goede en intensieve informatieverstrekking aan en samenwerking met burgemeesters na. Voor het verstrekken van persoonsgegevens door de NCTV moet een grondslag zijn op basis van de AVG én het verstrekken mag niet strijdig zijn met het doel van de verzameling. Als dit van toepassing is, kan de NCTV persoonsgegevens verstrekken aan de burgemeester. Bijvoorbeeld wanneer er zichtbare maatregelen worden genomen in de openbare ruimte, of wanneer samenwerking of afstemming nodig is over maatregelen.

Scenario's informatieverstrekking

Uitgangspunten zijn onder andere dat de gezagen nevenschikt aan elkaar zijn en dat de politie een eigenstandige taak heeft als het gaat om informatieverstrekking in het kader van de OOV. De informatiedeling en afstemming door de politie verloopt via de reguliere lijnen (veelal gaat dit via teamchef, sectorhoofd of eenheidsleiding naar de burgemeester).

Informatieverstrekking tussen partijen verloopt via grofweg drie scenario's:

1. Wanneer een TBP wordt opgenomen in het stelsel:
 - De burgemeester wordt, voor zover de veiligheid van de TBP dit toestaat, geïnformeerd op het moment dat in de betreffende gemeente sprake is van de opname van een TBP in het stelsel. Afhankelijk van de omstandigheden is dit een korte 'ter info' brief waarin alleen de opname van een TBP wordt gemeld. De burgemeester en/of het hoofd OOV hoeft hier niet op te reageren of acteren. De NCTV heeft in dit geval ook geen grondslag om verdere informatie te verstrekken en kan geen verdere inhoudelijke vragen beantwoorden.
 - Wanneer de situatie daarom vraagt - zoals bij voorstelbare risico's voor de openbare orde en veiligheid bijvoorbeeld voor omwonenden - kan het ook een meer uitgebreide brief zijn/worden, waarin eventueel meer context, informatie over maatregelen en ook persoonsgegevens worden genoemd.
2. Bij zogenoemd voorzienbare of planbare veiligheidssituaties, zoals deelname of aanwezigheid van één of meerdere TBP's bij een evenement.
3. Bij acute veiligheidsrisico's.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het up-to-date houden van de screening van (een beperkt aantal) medewerkers die bij de informatieverstrekking betrokken (kunnen) zijn en voor het op een juiste wijze inrichten en controleren van de informatieverwerking (volgens het Besluit Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie 2013).

Vierhoeksoverleg

De burgemeester, officier van justitie, NCTV of de politie/KMar kan een vierhoeksoverleg (driehoek + NCTV) beleggen voor het vertrouwelijk bespreken van de eventuele samenwerking rondom complexe stelselcasussen of de prioritering van veiligheidssituaties en daarmee gepaard gaande belangen (OOV, Opsporing en Bewaken en Beveiligen) in relatie tot de uitvoeringscapaciteit bij de

politie. Elke partij neemt hieraan deel vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

Regionale politiecapaciteit, afstemming en monitoring

Regionale politie-inzet voor het stelsel

Maatregelen die de regionale eenheden nu uitvoert, blijven in principe ook daar in uitvoering zolang dat geen te groot beslag legt op de beschikbare capaciteit in die eenheden. De regionale eenheden hebben hier capaciteit voor en behouden die ook. Wel wordt gezien op welke wijze regionale eenheden kunnen worden ontlast op het moment dat taken voor het nieuwe stelsel te intensief worden en een structureel karakter krijgen, zoals bij langdurig en rijdend toezicht.

De gezagen zijn nevenschikt. Als de politie/KMar vanwege de schaarse capaciteit op bepaalde momenten in de knel komen in de uitvoering van de door de afzonderlijke gezagen gevraagde taakuitvoering, doorlopen zij eerst de reguliere interne bijstandsprocessen om tot een oplossing te komen. Wanneer dit niet tot een oplossing leidt, kan de burgemeester, de officier van justitie, de NCTV of de politie/KMar in een specifieke casus een vierhoeksoverleg beleggen.

Monitoring

In het LOVP van 16 april 2025 is afgesproken dat het beslag op de regionale politiecapaciteit gemonitord zal worden. De regionale eenheid blijft dezelfde taken uitvoeren voor het nieuwe stelsel beveiligen van personen als het nu ook doet voor het rijksdomein, zoals verscherpt rijdend toezicht. Dit gebeurt onder gezag van de minister van JenV, namens deze de NCTV.

Als uit de monitoring blijkt dat er structureel meer vraag is naar uitvoering van maatregelen voor het stelsel door de regionale eenheden, hebben de stelselpartners uitgesproken dat dit niet mag leiden tot nieuwe bijstandsverzoeken of verdringing van de uitvoering van taken voor de andere gezagen. Als uit de monitoring een structureel toenemend beslag door het stelsel op de regionale politiecapaciteit blijkt, dan wordt de betrokken regionale eenheid gecompenseerd.

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Regioburgemeesters

